drugs

maak er geen spel van!

Deze brochure is een uitgave van de Vereniging voor Alcohol- en andere Drugproblemen vzw

Colofon

Deze brochure is een uitgave van de Vereniging voor Alcohol- en andere Drugproblemen vzw (VAD), E. Tollenaerestraat 15, 1020 Brussel.

Eindredactie: Roeland Keersmaekers

Vormgeving: Mano Romero
Druk: EPO

INHOUDSTAFEL

1 Uitleg voor de start

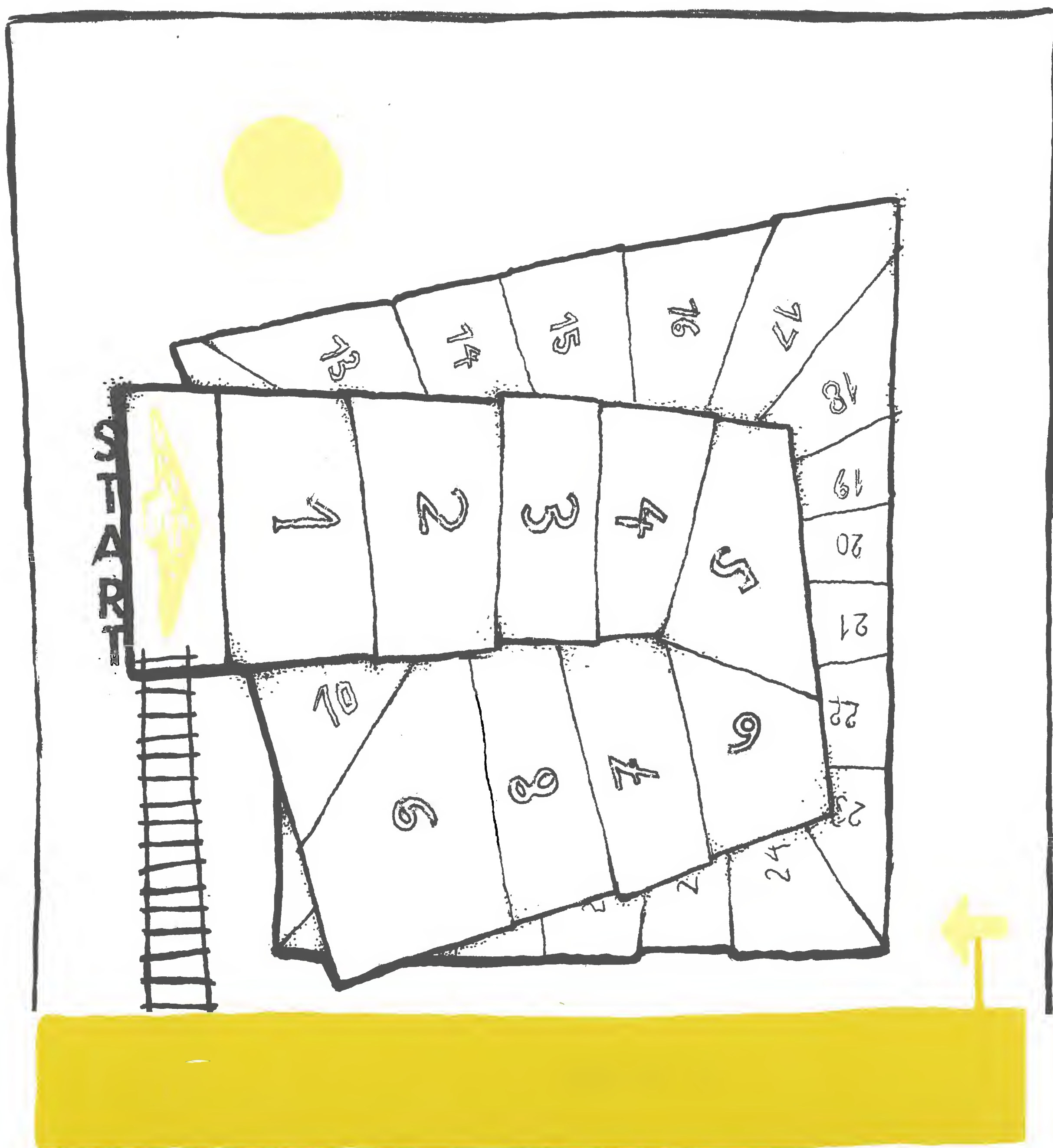
2 Creatieve werkvormen over drugs

Drugquiz
De weigering
Door de bril van de anderen
Bingokaart
Stellingen en vragen

2 Kant-en-klaar spelmateriaal over drugs

Het alcoholspel
Cold Turkey
Activiteitenkoffer alcohol & drugs
Druglinkspel
Alcohol en Tabakkwartetspel
De kater komt later
Zwart op wit
Fotostellingen

4 Tot slot

Uitle

Waar jongeren bij elkaar komen, wordt er geroepen, gepraat, gediscussieerd, ... Drugs is zo'n onderwerp dat bij jongeren steeds vaker over de tong gaat. Iedere jongere heeft er wel zijn eigen mening over. Met werkvormen en spelen kan je de discussie hierover aanwakkeren. Via een ludieke gespreksvorm kan je ervoor zorgen dat de mening van elke jongere wordt gehoord. Via een spel kan je de aandacht van alle deelnemers trekken en kan je ervoor zorgen dat de opgedane kennis beter bijblijft.

g voor de start

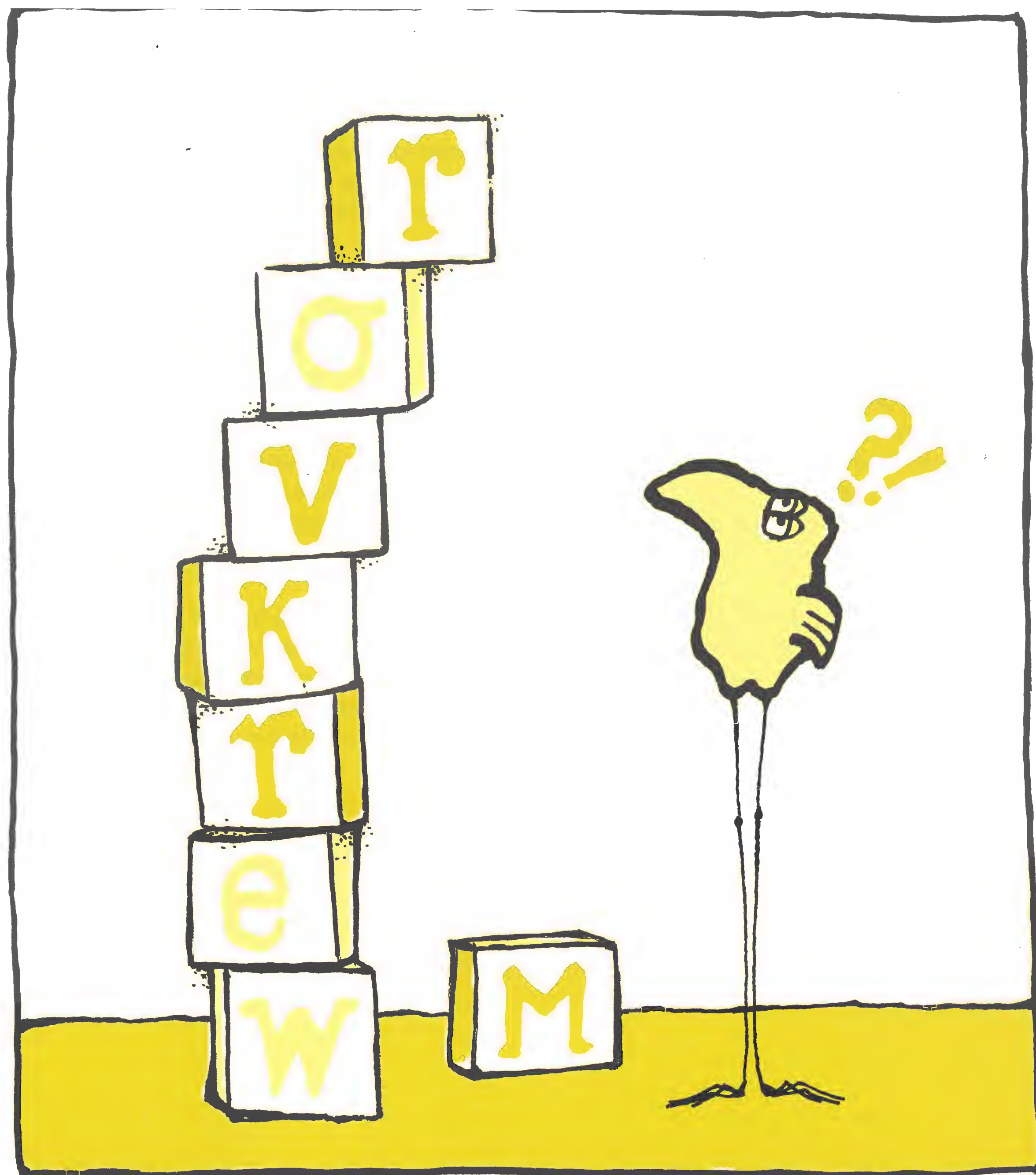
Met deze brochure kan je als begeleider van een jongerengroep enkele ideetjes opdoen voor een educatief spel over drugs. In het eerste deel vind je enkele werkvormen waarmee je verschillende aspecten van de drugproblematiek kan bespreekbaar maken. Deze werkvormen zijn niet volledig uitgewerkt. Je kan ze zelf nog aanpassen aan de interesses, de leeftijd, de grootte, ... van je groep. In het tweede deel van deze brochure vind je enkele kant-en-klare spelen over drugs. Naast een korte voorstelling van deze spelen vind je er aankoop- en ontleeninformatie.

De werkvormen en spelen die je in deze brochure vindt, hebben tot doel de uitwisseling tussen jongeren over de drugproblematiek te stimuleren. Daarom is het belangrijk dat je er als spelbegeleider voor zorgt dat de mening van alle spelers wordt gehoord. Een spel of werkvorm samen met de jongeren uitwerken is ook een leuk idee, omdat je dan zeker aansluit bij wat hen bezighoudt. Om het gesprek niet te sterk op drugs te focussen, kan je de werkvormen en spelen ook binnen een ruimer geheel kaderen. Wat dacht je van een themadag rond gezondheid, rond risico's, rond kicks, ...?

Naast drugspecifieke werkvormen en spelen zijn er natuurlijk nog tal van andere spelen die binnen drugpreventie kunnen kaderen. Met vertrouwensspelen, samenwerkingsactiviteiten en niet-competitieve spelen kan je bijdragen tot vertrouwen, aanvaarding en een open klimaat in de groep. Voor deze spelen kan je terecht bij de documentatiediensten van verschillende jeugdwerkingen. Achteraan in deze brochure vind je enkele handboeken en brochures met interessante achtergrondinformatie en talrijke spelsuggesties.

Veel speelplezier!

Creatieve werkvormen over drugs

Werkvorm drugquiz

Doel: kennis opdoen over drugs
Doelgroep: jongeren vanaf 12 jaar
Groepsgrootte: minimum 8 deelnemers
Tijd: zelf te bepalen, afhankelijk van het aantal vragen
Materiaal: video, reportage, informatieve brochures of boeken over drugs
Begeleiding: De begeleiding moet de juiste antwoorden kennen op de vragen die in de quiz voorkomen, liefst met een woordje uitleg.

Elke deelnemer denkt even na en noteert vier vragen over drugs, waar hij of zij graag een antwoord op zou krijgen. De vragen worden opgehaald. Met deze vragen wordt een quiz opgebouwd voor de volgende bijeenkomst of een later moment. In de tussentijd kan de spelleider het juiste antwoord op de vragen opzoeken. Hiervoor kan de spelleider beroep doen op informatieve brochures. Ook bij De Druglijn kan je terecht met alle vragen rond drank, drugs en pillen. De Druglijn is een groen nummer, elke werkdag open van 12 tot 21 uur, op zaterdag van 15 tot 21 uur en gesloten op zon- en feestdagen.

De quiz
Verdeel de deelnemers in groepjes van vier. Elk groepje zoekt een ploegnaam. De ploegen kunnen seconden/minuten winnen door de vragen juist te beantwoorden. De seconden/minuten van alle groepjes samen bepalen hoe lang er tussen elke quizronde naar een boeiende reportage over de drugproblematiek mag gekeken worden. De groepen werken hiervoor dus samen. Hou je strikt aan de 'gewonnen' kijkduur. Dat brengt spanning in het spel. Op het einde van de quiz kan de reportage ongestoord uitgekeken worden.

Voor het oplossen van de vragen kan gebruik gemaakt worden van brochures of boeken waarin binnen een bepaalde tijdspanne het juiste antwoord kan opgezocht worden. Zoals het bij een quiz hoort, heeft men dan minder punten verdiend. De verschillende quizrondes kan je ook afwisselen met korte spelen die je elders in deze brochure vindt. Aan het einde van de quiz kan je de opgedane kennis ook testen met het Druglinkspel.

(Naar: *Quiz*, Levende lijven, Katholieke Jeugdraad, 1996)

Werkvorm de weigering

Doel: ideeën opdoen hoe je een aanbod van drugs kan weigeren
Doelgroep: jongeren vanaf 14 jaar
Groepsgrootte: onbeperkt
Tijd: 30 minuten (langer met nabespreking)
Materiaal: casetterecorders met cassettes, flappen en stiften

Deel de groep op in kleine groepjes. Gewapend met cassetterecorders trekken ze op interviewtocht. Vraag toestemming om het gesprekje op band op te nemen en leg de geïnterviewde uit dat de cassette enkel voor eigen gebruik is.
Mogelijke vragen voor het interview:

- Wanneer u een pint wordt aangeboden en u hebt daar helemaal geen zin in, hoe weigert u dan?
- Wanneer u een sigaret krijgt aangeboden en u wenst niet te roken, hoe weigert u dan?
- Wanneer iemand u een joint aanreikt, hoe zou u dan 'nee' zeggen?
- Wanneer iemand u illegale drugs aanbiedt, hoe zou u dit dan weigeren?
- Wanneer iemand u uitnodigt op een feestje en u wil niet gaan, hoe zegt u dan nee?
- Hoe weigert u een lift wanneer u liever te voet gaat?

Nabespreking
Terug samengekomen bespreken de verschillende groepjes de interviews. Ze praten en denken rond volgende vragen:

- Hoe weiger jij het aanbod om drugs te gebruiken?
- Is er volgens jou een verschil tussen het weigeren van alcohol, het weigeren van een sigaret of het weigeren van illegale drugs?
- Wat vind jij een originele manier om een aanbod af te slaan?
- Hoe zeg je 'nee' tegen allerlei andere zaken (uitnodiging, lift, ...)?
- ...

Als resultaat van dit gesprekje maakt elk groepje een top 5 van tips om een drugaanbod te weigeren. Wat is de beste manier om een aanbod van drugs af te slaan?

(Naar: *Het aanmaken*, Levende lijven, Katholieke Jeugdraad, 1996)

Werkvorm door de bril van de anderen

Doel: jezelf confronteren met het beeld dat anderen in de groep van je hebben
aanzetten tot een gesprek over drugs (en eventueel andere thema's)
Doelgroep: jongeren vanaf 16 jaar
Groepsgrootte: minimum 6 deelnemers
Tijd: 2 uren
Materiaal: enveloppen, pennen (voor iedereen dezelfde), kleine blanco kaartjes, voor iedere deelnemer drie gokkaartjes

De spelbegeleider schrijft vragen op de voorkant van lege enveloppen. De vragen moeten zo geformuleerd zijn dat het antwoord de naam van een van de deelnemers kan zijn (zie voorbeeldvragen). Per spelronde heb je voor iedere deelnemer één envelop nodig. Voorzie minimum 3 spelrondes. Iedere deelnemer krijgt dezelfde pen, een stapeltje kleine blanco kaartjes en de 3 gokkaartjes: één met plus (+), één met min (-) en één met plus/min (+/-). Het spel verloopt in 3 fasen: stemmen, het voorspellen van de uitslagen, het tellen van de stemmen.

Stemmen

Iedere speler krijgt een envelop met een vraag erop. Je leest deze vraag voor jezelf en beantwoordt ze door een keuze te maken uit je medespelers. Je schrijft één naam per kaartje. Je brengt altijd twee stemmen uit. Je kan tweemaal dezelfde persoon opschrijven, twee verschillende personen, maar nooit je eigen naam. De envelop wordt links doorgegeven. Alle spelers beantwoorden nu de vraag op de envelop die ze hebben doorgekregen. De enveloppen gaan de groep rond tot ze terug bij de oorspronkelijke persoon zijn aanbeland.

Voorspellen van de uitslag
De eerste speler leest de vraag die op zijn envelop staat hardop voor. Alle spelers voorspellen tegelijk of hun naam het meeste (+); wel, maar niet het meeste (+/-); of helemaal niet (-) in de betreffende envelop zal voorkomen. Je voorspelt door één van de gokkaartjes voor je op tafel te leggen.

Tellen van de stemmen
Pas als alle gokkaartjes op tafel liggen, wordt de omslag geopend en worden alle namen voorgelezen en geteld. Zo wordt voor elke persoon duidelijk of hij/zij zichzelf juist heeft ingeschat. Goede voorspellingen worden als volgt beloond:
- 5 punten voor wie het meest/minst in de envelop voorkomt en dit juist heeft gegokt
- 1 punt voor diegene die +/- heeft gegokt en voor wie dat klopt.
Foute voorspellingen krijgen geen punten.
Hierna leest de volgende speler zijn vraag voor, wordt er gegokt en geteld.

Mogelijke vragen:
- Wie heeft er volgens jou al eens een joint gerookt?
- Wie gebruikt er volgens jou af en toe XTC?
- Wie heeft regelmatig een 'kater?
- Wie kan volgens jou het best een pint weigeren?
- Wie heeft volgens jou nog nooit een sigaret gerookt?
- Wie is er verslaafd aan sigaretten zonder dat hij/zij het zelf beseft?
- Wie leidt volgens jou het meest regelmatige leven?
- Wie leeft er volgens jou het gezondst?
- Wie poetst er driemaal per dag zijn/haar tanden?
- Wie vrijt er soms zonder condoom?
- Met wie zou je graag eens op café gaan?
- Aan wie zou je je grootste geheimen durven toevertrouwen?

(Naar: *Black Box*, Jumbo, Koninklijke Hausemann en Hötte, Amsterdam, 1990)

Werkvorm bingokaart

Doel: elkaars opvattingen over drugs verkennen
aanzetten tot een gesprek over drugs
Doelgroep: jongeren vanaf 14 jaar
Groepsgrootte: minimum 6 deelnemers
Tijd: 10 minuten (langer met nabespreking)
Materiaal: Bingokaart voor elke deelnemer

De spelleider maakt vooraf een Bingokaart. Dit doe je door een A4-blad in 25 vakjes onder te verdelen. In elk vakje zet je een tekst. Enkele ideetjes voor de tekstvakjes:
- gaat regelmatig op café
- heeft al eens een joint gerookt
- heeft een hekel aan jongeren die zich onverantwoord gedragen
- gaat graag af en toe eens uit de bol
- rijdt nooit dronken met de fiets
- kan gemakkelijk een rondje alcohol overslaan
- vindt de combinatie 'alcohol-auto rijden' maar niks
- vindt dat jongeren tegenwoordig geen normbesef meer hebben

Elke deelnemer krijgt dezelfde Bingokaart. Laat de deelnemers met de Bingokaart kris-kras door elkaar lopen. Aan de hand van de tekst in de verschillende vakjes bevragen ze elkaar. Bij een positief antwoord, mogen de deelnemers de naam van de bevraagde in het overeenkomstige vakje plaatsen. Wie vijf verschillende namen in vijf vakjes op een rij heeft (horizontaal, vertikaal of diagonaal), roept "BINGO" en mag stoppen. Wanneer er een vijftal mensen "BINGO" hebben geroepen, is het spel gedaan. De tekstjes op de Bingokaart kunnen als uitgangspunt voor een gesprek worden gebruikt.

(Naar: *People Bingo*, Energize!, Quest books, 1991)

Werkvorm stellingen en vragen

Goede werkvormen hoeven niet ver gezocht te zijn. Je kan ze gemakkelijk zelf maken. Een leuk spelbord en wat kaartjes zijn meestal genoeg om een boeiend gesprek op gang te brengen. Je kan ook krantenartikels, tijdschriften, foto's, liedjesteksten, ... gebruiken als uitgangspunt voor een gesprek over drugs.

Om je op weg te zetten, geven we hier een aantal stellingen en vragen. Afhankelijk van wat je wil bespreken en van de leeftijd van de deelnemers kan je zelf gepaste stellingen of vragen selecteren. Om de discussie te verruimen, kan je stellingen of vragen over andere thema's (sexualiteit, muziek, ...) toevoegen. Voor je als begeleider met stellingen of vragen aan de slag gaat, is het best dat je je informeert. Zo kan je de deelnemers bijkomende informatie geven en eventuele vooroordelen doorprikken.

Drugs en jongeren

Stellingen:
Wanneer het over drugs gaat, worden jongeren altijd geviseerd
Jongeren hebben af en toe nood aan een kick
Met drugs ontvluchten jongeren de werkelijkheid
Jongeren worden niet gehoord in het drugbeleid
Druggebruik heeft geen invloed op schoolresultaten
Jongeren gebruiken drugs uit verveling
Experimenteren is eigen aan jongeren

Vragen:
Hoeveel jongeren gebruiken volgens jou illegale drugs?
Hoeveel jongeren drinken volgens jou regelmatig alcohol?
Hoeveel volwassenen drinken volgens jou regelmatig alcohol?
Om welke redenen gebruiken jongeren volgens jou drugs?
Op welke leeftijd heb je je eerste pint geproefd?
Op welke leeftijd heb je je eerste sigaret geprobeerd?
Zijn drugs volgens jou vooral een probleem van jongeren?

Drugs en sociale context

Stellingen:
Meisjes kunnen makkelijker een rondje overslaan dan jongens
Wie er bij wil horen, moet drugs gebruiken
Alcohol brengt sfeer in de groep
Het voorbeeld van popidolen heeft een invloed op druggebruik
Aan de toog kan je niet onderdoen voor anderen
Jongeren zonder perspectief gebruiken makkelijker drugs
Zonder XTC kan je niet dansen op house

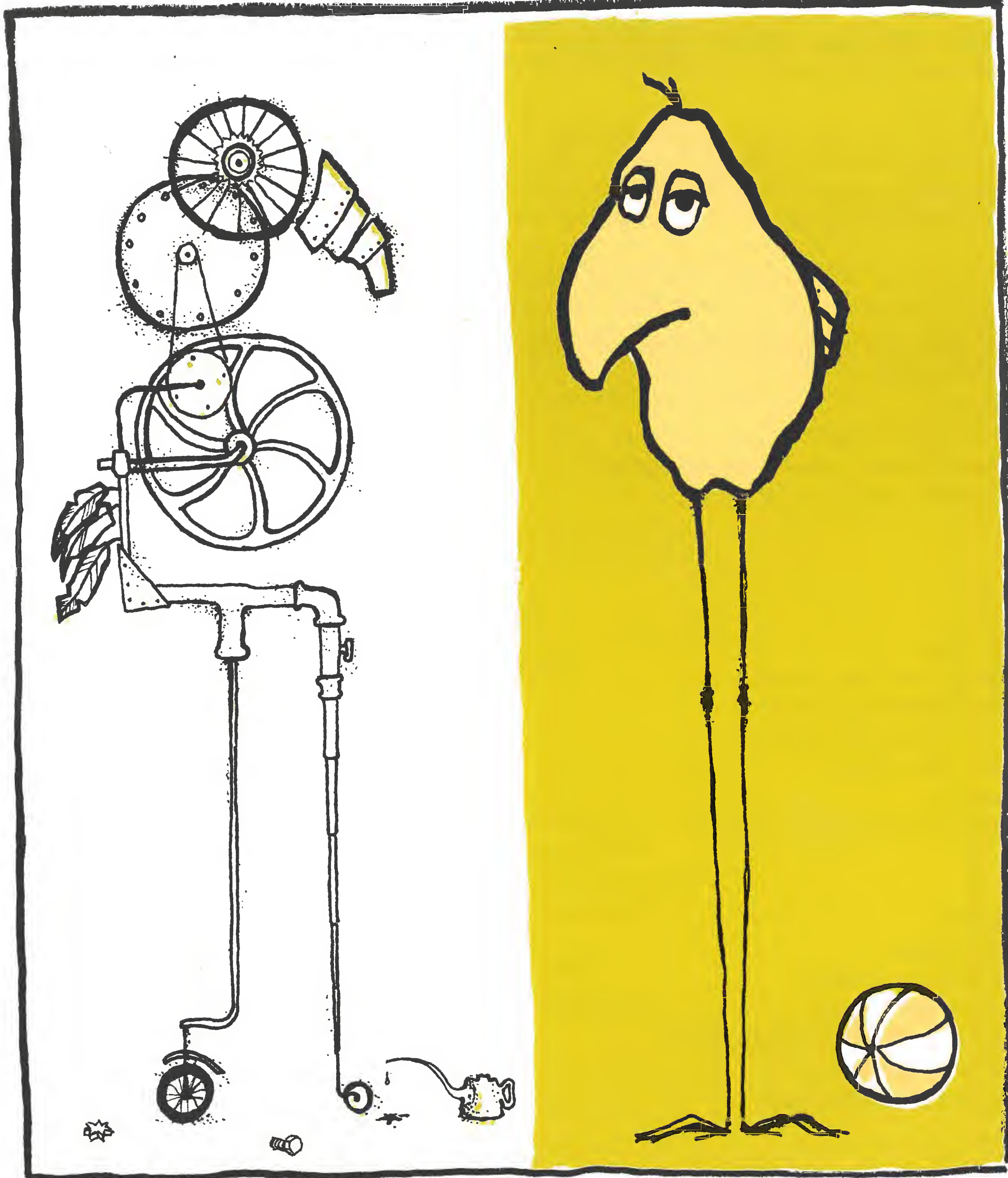
Vragen:
Welke drugs zijn illegaal?
Ben jij al in de verleiding gekomen om illegale drugs te gebruiken?
Gebruik jij af en toe legale drugs?
Vind jij dat roken gezellig is?
Vind jij dat alcohol bij een feestje hoort?
Denk jij dat je met cannabis betere gesprekken kan voeren?
Denk jij dat je met XTC sneller mensen leert kennen?

Verschillende drugs

Stellingen:
Alcohol is eigenlijk geen drug
Voor elk ongemak bestaat er wel een pilletje
Cocaïne kan je ook gecontroleerd gebruiken
Stoppen met roken, is het moeilijkste wat er is
Een joint is gezonder dan een sigaret
Speed geeft je extra energie
Aan geneesmiddelen kan je niet verslaafd geraken

Vragen:
Wat versta jij onder ‘drugs’?
Is alcohol volgens jou een drug?
Zijn geneesmiddelen volgens jou drugs?
Welke grote groepen van drugs ken jij?
Welke drugs zijn volgens jou het meest verslavend?
Welke drugs zou je zelf nooit nemen?
Is cannabis volgens jou een gevaarlijk drugs?

Kant-en-klaar

spelmateriaal over drugs

Spel

het alcoholspel

Doelgroep: jongeren van 15 tot 20 jaar
Groepsgrootte: 4 tot 18 spelers, ideaal met 6 spelers
Tijd: 2 à 3 uren
Begeleiding: 1 à 2 begeleiders. De spelleider behoeft geen voorkennis over drugs.

Het spel wil bijdragen tot attitudevorming ten aanzien van alcoholgebruik bij jongeren van +15 jaar via het overbrengen van informatie en het laten ervaren van bepaalde spanningssituaties die met alcoholgebruik verband kunnen houden.
Vertrekkende van een aantal vragen en situatieschetsen kunnen de spelers jetons verdienen naargelang hun gedrag. De bedoeling is zoveel mogelijk groene jetons - die wijzen op gezond gedrag - te verzamelen. Het spel vertrekt vanuit de reeds verworven kennis of attitude van de spelers.

Het alcoholspel (Free vzw, 1981) wordt niet meer uitgegeven, maar is wel nog te ontlenen bij:

- Diocesane Animatiedienst Bezinningsdagen - Tel. 03/542.22.45
  Prijs: 100 fr. per 14 dagen, geen waarborg
- JAC Oostende - Tel. 059/50.57.45
  Prijs: gratis, 200 fr. waarborg
- JAC Aalst - Tel. 053/70.38.88
  Prijs: het spel wordt enkel onder begeleiding gegeven en maakt deel uit van een ruimere vorming. De prijs is afhankelijk van de aard van de vorming.
- JAC Kortrijk - Tel. 056/21.04.42
  Prijs: 500 fr. + 500 fr. waarborg
- CAD Limburg - Tel. 011/27.42.98
  Prijs: 150 fr. per week + 1.000 fr. waarborg

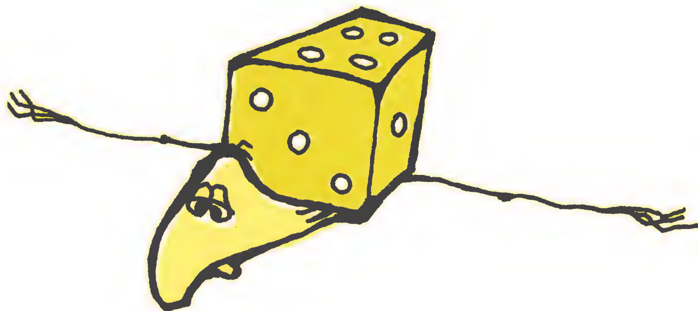
Spel cold turkey

Doelgroep: jongeren vanaf 14 jaar
Groepsgrootte: 8 tot 16 spelers
Tijd: 2 tot 2,5 uur
Begeleiding: Dit spel is enkel met begeleiding vanuit het CIS te verkrijgen

Via het spel leren de jongeren een eigen mening te vormen over verslaving en het gebruik van drugs in de brede zin van het woord. De jongeren worden er ook op gewezen dat het drugprobleem niet enkel een persoonlijk probleem is, maar dat het ingekaderd zit in een bredere maatschappelijk context.
Cold Turkey is een spel rond vier verschillende vormen van verslaving: drugs, tabak, alcohol en medicijnen. Het spel wordt gespeeld op een groot bord en tijdens het spel wordt informatie doorgespeeld en moeten opdrachten worden uitgevoerd. Er wordt vanuit het CIS een begeleider voorzien indien op voorhand aangevraagd.

Cold Turkey (CIS, 1992) is enkel met begeleiding vanuit het CIS te verkrijgen. Je vraagt het spel dan ook best een drietal weken op voorhand aan.

- Centrum voor Informatieve Spelen - Tel. 016/22.25.17
  Prijs: 1.950 fr. per begeleider (+ 8 fr/km. vervoersonkosten)

Spel activiteitenkoffer Alcohol & Drugs

Deze activiteitenkoffer bevat drie spelen: *Snel verkeerd*, *Rechtbankspektakel* en *De ronde van Biervliet*. Elk spel kan afzonderlijk worden gespeeld.

Doelgroep:	medewerkers en bezoekers van jeugdhuizen en jeugdbewegingen
Groepsgrootte:	zowel voor grote als kleine groepen
Tijd:	zelf te bepalen, afhankelijk van de gebruikte werkvormen
Begeleiding:	De spelleider behoeft geen voorkennis over drugs

Snel verkeerd
Via het spel wordt gewezen op de verantwoordelijkheid van bestuursleden, beroepskrachten en medewerkers/leiders van een jeugdhuis of jeugdbeweging. Ze worden gestimuleerd om op te komen voor de belangen van jongeren.
Het pakket bevat verschillende onderdelen die ook apart bruikbaar zijn: situatietoneel, stellingenspel, reactiespelletjes, een alcoholkwis en een videocassette.

Rechtbankspektakel
Het spektakel is gericht op de beïnvloeding van kennis en meningen rond eigen alcohol- en druggebruik.
Rechtbankspektakel 1: avondvullend programma a.d.h.v. stellingen
Rechtbankspektakel 2: programma voor twee avonden a.d.h.v. situatiebeschrijvingen
Rechtbankspektakel 3: een verkorte versie voor één avond

De ronde van de biervliet
In het spel wordt een beeld gegeven van de rol die alcohol in het leven van jongeren, hun vrije tijd en het jeugdwerk kan spelen. Eveneens wordt kennis bijgebracht rond alcoholgebruik in het algemeen.
Het spel wordt gespeeld op een bord met pionnen en dobbelstenen. Het spel kan ook opgevat worden als een quiz.

De *Activiteitenkoffer Alcohol & Drugs* (CAD Groningen & Stichting Probe, 1992) is niet meer te koop, maar kan je wel ontlenen bij drie organisaties.

- JAC Oostende - Tel. 059/50.57.45
  Prijs: gratis, 200 fr. waarborg
- CGG Leuven - Tel. 016/23.27.28
  Prijs: gratis
- CAD Limburg - Tel. 011/27.42.98
  Prijs: 150 fr. per week + 1.000 fr. waarborg

Spel druglinkspel

Doelgroep: jeugdhuismedewerkers, jeugdbewegingsleiders, leerkrachten, opvoeders, ...
Groepsgrootte: maximum 4 à 5 spelers per kaartspel
Tijd: 1 uur
Begeleiding: Dit spel vereist een zekere voorkennis over drugs. De bijbehorende handleiding is een must om het spel te kunnen begeleiden.

Aan de hand van vijf soorten kaarten (productkaarten - effectkaarten - risicokaarten - statuskaarten - gebruikerskaarten) wordt aan de spelers heel wat informatie doorgegeven over producten, risico's, vooroordelen, ... Het spel wordt het best gespeeld binnen een ruimere vorming en liefst als aanleiding voor een discussie of een gesprek.

Het *Druglinkspel* (VAD, 1995) kan je bij de VAD kopen.

- Vereniging voor Alcohol- en andere Drugproblemen - Tel. 02/423.03.33
  Prijs: 60 fr. per spel kaarten, 50 fr. vanaf 5 spelen

Spel

alcohol en tabakkwartetspel

Doelgroep: iedereen die een kwartetspel begrijpt
Groepsgrootte: 4 spelers
Tijd: zelf te bepalen
Begeleiding: Bij dit spel is geen begeleiding nodig

Het spel verloopt als bij een gewoon kwartetspel. Spelenderwijs doen de spelers informatie op en ontwikkelen ze een eigen mening over alcohol en andere drugs.

Het *Alcohol en tabak kwartetspel* (NIAD, 1989) is te koop bij het Trimbos-instituut, maar wordt nergens uitgeleend.

- Trimbos-instituut - Tel. 00/31/30/297.11.25
  Prijs: 7,50 Fl (= ongeveer 150 fr.)

Spel de kater komt later

Doelgroep: leiding en begeleiders van jongeren, maar ook jongeren zelf
Groepsgrootte: 2 tot 6 spelers
Tijd: informatief spel: 1 à 2 uur
stellingen voor discussie: 1 à 1,5 uur
beweegredenen voor druggebruik: 1 uur
werken rond groepsdruk: 1/2 à 1 uur
alcoholvrije cocktails: 1 uur
Begeleiding: De spelleider behoeft geen voorkennis over drugs. Het is wel aangeraden eerst de handleiding door te nemen.

De spelers testen hun kennis over drugs, zoals alcohol, geneesmiddelen, soft drugs en hard drugs. Daarna wordt er van gedachten gewisseld over drugs als sociaal verschijnsel en over de persoonlijke uitdaging om er aan te weerstaan.
Het informatieve spel bestaat uit een spelbord waarbij de spelers als eerste de aankomst moeten bereiken. Op een aantal vakjes moeten vragen beantwoord worden waarbij de overige spelers aan de hand van kaartjes een beoordeling geven over het antwoord. De spelleider geeft daarna het juiste antwoord met een uitleg.
Naast het informatieve spel zitten in de doos ook nog: een aantal stellingen voor discussie; een werkvorm voor het nagaan wat de beweegredenen zijn voor druggebruik; een werkvorm rond groepsdruk en een handleiding voor het maken van alcoholvrije cocktails.

De kater komt later (CGGZ Turnhout, 1992) is te koop bij het CIS. Verder kan je het bij een zestal organisaties ontlenen.

- Centrum voor Informatieve Spelen - Tel. 016/22.25.17
  Prijs: 525 fr.
- JAC Oostende - Tel. 059/50.57.45
  Prijs: gratis, 200 fr. waarborg
- JAC Kortrijk - Tel. 056/21.04.42
  Prijs: 500 fr. + 500 fr. waarborg
- JAC Turnhout - Tel. 014/41.62.58
  Prijs: 500 fr. per week + 500 fr. waarborg
- De Hallen - Tel. 02/227.02.02
  Prijs: gratis
- CAD Limburg - Tel. 011/27.42.98
  Prijs: 150 fr. per week + 1.000 fr. waarborg
- CGG Leuven - Tel. 016/23.27.28
  Prijs: gratis

Spel

hip zonder trip

Doelgroep: jongeren vanaf 14 jaar
Groepsgrootte: van 8 tot 24 spelers, ideaal 16 spelers
Tijd: 3 uren
Begeleiding: 2 tot 4 spelleiders. Voorkennis over drugs is niet nodig. De spelleiders nemen op voorhand best de handleiding door.

Hip zonder trip is een actief buitenspel over drugs. Het doel van het spel is drugs in de groep bespreekbaar te maken. Het geeft de deelnemers een beeld van de rol die drugs in het leven van jongeren spelen. Tegelijkertijd vertelt het iets meer over druggebruik in het algemeen.
Aan de hand van allerlei doe-activiteiten en denkoefeningen worden verschillende drugs besproken en worden de vaardigheden, de houdingen en het gedrag van de deelnemers bevraagd. *Hip zonder trip* kan je in een stad of in een dorp spelen. Je kan het spel ook als opstapje gebruiken om met elkaar aan de praat te raken over het onderwerp drugs.

Hip zonder trip (VAD, 1997) kan je aankopen bij de VAD. Voorlopig kan je het nergens ontlenen.

- Vereniging voor Alcohol- en andere Drugproblemen - Tel. 02/423.03.33
  Prijs: 1.500 fr.

Video

zwart op wit: de mening van jongeren over drugs

Doelgroep:	jongeren vanaf 14 jaar
Groepsgrootte:	onbeperkt
Tijd:	zelf te bepalen, afhankelijk van de gebruikte videofragmenten en de nabespreking
Begeleiding:	1 begeleider. De begeleider bekijkt op voorhand best de video en de handleiding.

Zwart op wit is een video die gebaseerd is op materiaal dat tijdens de Megafestatie in Flanders-Expo te Gent (1997) werd opgenomen. Een 350-tal jongeren werd naar hun mening gevraagd aan de hand van twaalf stellingen in verband met gezondheid. Uit alle opnames werd een video van 20 minuten gemonteerd. De video is opgedeeld in 4 blokken van 5 minuten, die elk een andere stelling behandelen. De vier stellingen zijn: Een joint roken is veel gezonder dan een pint drinken; Is alcohol een zware drug?; Als je rookt heb je vrienden; Alles moet, niets mag. Bij de video hoort een handleiding. In deze handleiding vind je tips om aan de hand van de video een discussie te houden over verschillende aspecten van druggebruik.

De video *Zwart op wit: De mening van jongeren over drugs* (VAD, 1998) kan je aankopen bij de VAD.

- Vereniging voor Alcohol- en andere Drugproblemen - Tel. 02/423.03.33
  Prijs: 400 fr.

Werkvorm foto-stellingen

Doelgroep: jongeren vanaf 14 jaar
Groepsgrootte: vanaf 8 deelnemers
Tijd: zelf te bepalen, afhankelijk van het aantal gebruikte stellingen en foto's
Begeleiding: 1 begeleider. De begeleider bekijkt op voorhand best de stellingen, de foto's en de handleiding.

De werkvorm *Foto-stellingen* omvat vier reeksen van acht stellingen met bijbehorende foto.
De vier reeksen van stellingen met foto zijn opgebouwd rond de volgende thema's: Visie op drugpreventie; Jongeren en drugs; Drugs in de sociale context; Genieten en recht op roes.
De stellingen en de foto's kan je als uitgangspunt gebruiken voor een discussie over diverse aspecten van de drugpoblematiek. De combinatie 'stellingen en foto's' maakt er een leuke werkvorm van om een gesprek over drugs op gang te trekken. In de bijbehorende handleiding vind je concrete tips om de discussie in goede banen te leiden.

De werkvorm *Foto-stellingen* (VAD, 1998) kan bij de VAD worden aangekocht.

- Vereniging voor Alcohol- en andere Drugproblemen - Tel. 02/423.03.33
  Prijs: 800 fr.

Tot slot

Tot slot willen we jou, als spelbegeleider enkele brochures en handboeken met nuttige achtergrondinformatie voorstellen. Een volledig overzicht van het preventiemateriaal dat de VAD ter beschikking heeft, vind je in de VAD-catalogus. Deze catalogus kan je gratis bekomen bij de VAD.

VAD (1995). *Drugs in de jeugdbeweging, hoe deal je ermee?* Draaiboek voor de uitwerking van een beleid rond alcohol en andere drugs in de jeugdbeweging.

VAD (1995). *Drugs in het jeugdhuis, hoe deal je ermee?* Draaiboek voor de uitwerking van een beleid rond alcohol en andere drugs in het jeugdhuis.

VAD (1997). *Drugs, een ramp op kamp?* Drugpreventie op kamp: Een gids voor begeleiders van jongerengroepen.

VAD (1996). *De achtergrond op de voorgrond*. Achtergrondinformatie over alcohol en andere drugs voor het jeugdwerk.

VSPP (1995). *Druggebruik*. Informatie over de producten, het gebruik, de risico's en de gevolgen.

Gezien ook samenwerkingsactiviteiten, vertrouwensspelen, groepsbevorderende spelen en niet-competitieve spelen een bijdrage kunnen leveren aan drugpreventie, kan je ook inspiratie putten uit de volgende publicaties.

CIS (1995). *Door spelen.* Een speels antwoord op conflict, macht en geweld.

CIS (1993). *Ander spel*. Speel anders dan anders.

Quest International (1991). *Energize!* Energizers and other great cooperative activities for all ages.

Catalogus van het Centrum voor Informatieve Spelen

Tijdschriften van verschillende jeugdwerkinitiatieven

Deze brochure is een uitgave van de Vereniging voor Alcohol- en andere Drugproblemen (VAD). Ze biedt een overzicht van werkvormen en spelen die kunnen worden gebruikt in het kader van drugpreventie.
De brochure richt zich tot begeleiders van jongerengroepen (jeugdbewegingsleiders, jeugdhuismedewerkers, kampbegeleiders, preventiewerkers, vormingswerkers, ...). Met de voorgestelde werkvormen en spelen kunnen verschillende aspecten van de drugproblematiek bespreekbaar worden gemaakt. Hierbij staat de uitwisseling van ideeën en meningen centraal. Enkele werkvormen en spelen kunnen ook worden gebruikt om kennis en vaardigheden op te doen in verband met drugs.

V.u.: S. Ansoms, E. Tollenaerestraat 15, 1020 Brussel

DE DRUGLIJN

078-15-10-20

Meer informatie over deze brochure kan je bekomen bij:

Vereniging voor Alcohol- en andere Drugproblemen vzw
E. Tollenaerestraat 15, 1020 Brussel
Tel. 02/423.03.33 - Fax. 02/423.03.34

VAD

Dit project werd gefinancierd door de Vlaamse minister
van Financiën, Begroting en Gezondheidsbeleid

